

**ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH NINH BÌNH**  
**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO**

**TÀI LIỆU**  
**GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH NINH BÌNH - LỚP 2**

## LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh lớp 2 yêu quý!

*Tài liệu Giáo dục địa phương tỉnh Ninh Bình - Lớp 2* sẽ là người bạn đồng hành cùng các em trong quá trình học tập, khám phá, tìm hiểu và trải nghiệm về quê hương Ninh Bình thân yêu.

Tài liệu gồm 7 chủ đề:

- Cảnh đẹp quê hương em;
- Các vị vua đóng đô ở Ninh Bình;
- Di tích lịch sử - văn hoá Ninh Bình;
- Lễ hội Hoa Lư;
- Nghệ thuật truyền thống ở Ninh Bình;
- Bảo tồn động vật hoang dã ở Ninh Bình;
- Chia sẻ yêu thương, việc thiện nguyện.



Mỗi chủ đề bao gồm những hoạt động bổ ích, lí thú, gắn gũi với cuộc sống hàng ngày của các em. Thông qua các hoạt động học tập và trải nghiệm, các em sẽ được tìm hiểu về cảnh đẹp, con người, truyền thống văn hóa và những nét đặc trưng của quê hương Ninh Bình. Từ đó, các em có thể gắn kết những điều đã học với thực tế cuộc sống, thêm yêu mảnh đất nơi mình đang sinh sống.

Việc tìm hiểu và trải nghiệm về quê hương Ninh Bình sẽ trở nên ý nghĩa hơn khi các em biết vận dụng những điều đã học vào những việc làm phù hợp với khả năng của mình, góp phần giữ gìn, phát huy những giá trị tốt đẹp và chung tay xây dựng quê hương Ninh Bình ngày càng giàu đẹp.

Chúc các em luôn chăm ngoan, học tốt, vui khỏe và ngày càng tiến bộ!

CÁC TÁC GIẢ

## GIẢI THÍCH BIỂU TƯỢNG

 <b>KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI</b>	Học sinh được huy động những kiến thức, kĩ năng, kinh nghiệm của bản thân về các vấn đề có liên quan đến chủ đề bài học.
 <b>KHÁM PHÁ</b>	Học sinh được tìm hiểu, khám phá nội dung kiến thức theo chủ đề, hoạt động.
 <b>LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH</b>	Học sinh được củng cố kiến thức và rèn luyện các kĩ năng theo mục tiêu của hoạt động.
 <b>VẬN DỤNG, MỞ RỘNG</b>	Học sinh được vận dụng những kiến thức, kĩ năng đã học và phát huy khả năng sáng tạo.

# CHỦ ĐỀ 1. CẢNH ĐẸP QUÊ HƯƠNG EM



## KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Quan sát và nói về cảnh vật trong những hình ảnh sau



*Hình 1*



*Hình 2*



**1. Nêu tên và địa điểm cảnh đẹp có trong những hình ảnh sau:**



*Hình 1. Quần thể danh thắng Tràng An  
phường Hoa Lư*



*Hình 2. Khu bảo tồn đất ngập nước  
Vân Long, xã Gia Vân*



*Hình 3. Hồ Tam Chúc,  
(Phường Tam Chúc)*



*Hình 4. Ngũ Động Sơn  
(Phường Lý Thường Kiệt)*



*Hình 5. Khu du lịch sinh thái Núi Ngăm  
xã Minh Tân*



*Hình 6. Khu sinh thái Côn Lu - Côn Ngạn  
xã Giao Thiện*

## 2. Quan sát hình ảnh và đọc thông tin, em hãy chọn và nói về một trong những cảnh đẹp dưới đây:

### a. Khu bảo tồn thiên nhiên đất ngập nước Vân Long

Khu bảo tồn thiên nhiên đất ngập nước Vân Long (xã Gia Vân, Ninh Bình) là vùng sinh thái đặc sắc với hệ động, thực vật phong phú, tiêu biểu là loài voọc mông trắng quý hiếm. Cảnh quan núi đá vôi và hang động bị nước bào mòn tạo nên những hình thù độc đáo, đồng thời là nơi cư trú của nhiều loài sinh vật. Nơi đây nổi bật với các hang động đẹp như hang Cá, hang Bống, hang Rùa, hang Chanh, ...



Hình 1. Cảnh quan khu bảo tồn thiên nhiên đất ngập nước Vân Long

### b. Ngũ Động Sơn

Ngũ Động Sơn là năm hang động nối liền nhau nằm trong lòng núi Cẩm, thuộc phường Lý Thường Kiệt, tỉnh Ninh Bình. Trong động có nhiều nhũ đá với hình thù khác nhau. Trên các bức vách của động, thiên nhiên đã vẽ nên nhiều cảnh đẹp, gợi lên những tưởng tượng sinh động về cuộc sống con người. Bên cạnh động có đền Trúc, thờ anh hùng dân tộc Lý Thường Kiệt.



Hình 2. Nhũ đá trong động

### c. Khu sinh thái Cồn Lu - Cồn Ngạn

Cồn Lu - Cồn Ngạn thuộc xã Giao Thiện, nằm trong Vườn quốc gia Xuân Thủy. Cồn Lu là bãi bồi ngập mặn ở phía ngoài cồn Ngạn, có hình giống như một bàn tay. Nơi đây có rừng ngập mặn rộng lớn, là môi trường sống thuận lợi cho nhiều loài sinh vật. Đây cũng là điểm dừng chân của nhiều loài chim di trú từ phương Bắc. Mỗi năm, khu vực này đón hàng chục nghìn cá thể chim với hơn 220 loài, trong đó có nhiều loài quý hiếm ghi trong Sách Đỏ Việt Nam và thế giới.



Hình 3. Cảnh quan khu sinh thái Cồn Lu – Cồn Ngạn

## LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH

1. Tham gia trò chơi: Sắp xếp các hình ảnh về cảnh đẹp ở Ninh Bình với tên phù hợp.



2. Đóng vai hướng dẫn viên du lịch, giới thiệu với các bạn về một cảnh đẹp của Ninh Bình.

*Gợi ý:*

- Tên của cảnh đẹp;
- Địa điểm của cảnh đẹp;
- Một số đặc điểm của cảnh đẹp đó;
- Cảm nghĩ của em.



## VẬN DỤNG, MỞ RỘNG

1. Cùng gia đình lập kế hoạch tham quan một cảnh đẹp ở quê hương Ninh Bình theo gợi ý sau:

- Lựa chọn cảnh đẹp;
- Tìm hiểu cách di chuyển đến cảnh đẹp;
- Xác định thời gian tham quan;
- Chuẩn bị các vật dụng cần cho chuyến đi tham quan (trang phục, đồ ăn uống, vật dụng khác,...).

2. Thực hiện việc làm bảo vệ cảnh đẹp ở địa phương em và chia sẻ với các bạn

3. Nói lời khuyên với bạn trong các tranh dưới đây:



Hình 1



Hình 2

## CHỦ ĐỀ 2. CÁC VỊ VUA ĐÓNG ĐÔ Ở NINH BÌNH



### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Xem một đoạn video về cố đô Hoa Lư.



### KHÁM PHÁ

#### 1. Đọc đoạn thông tin và cho biết:

- Cố đô Hoa Lư từng là kinh đô của những vương triều nào?
- Cố đô Hoa Lư ghi dấu với những vị vua nào?

Cố đô Hoa Lư là kinh đô xưa của nước ta. Nơi đây đã chứng kiến sự nghiệp dựng nước và giữ nước oai hùng qua ba triều đại: Đinh, Tiền Lê và đầu nhà Lý. Nơi đây ghi dấu 6 vị vua: Đinh Tiên Hoàng, Đinh Toàn, Lê Đại Hành, Lê Trung Tông, Lê Long Đĩnh và Lý Thái Tổ.

## 2. Đọc đoạn thông tin, lựa chọn và giới thiệu về một vị vua từng đóng đô ở Ninh Bình.

### a. Vua Đinh Tiên Hoàng

Đinh Tiên Hoàng (tên thật là Đinh Bộ Lĩnh) quê ở xã Đại Hoàng, tỉnh Ninh Bình. Ông có công dẹp loạn 12 sứ quân, thống nhất đất nước. Năm 968, ông lên ngôi Hoàng đế, đặt tên nước là Đại Cồ Việt và đóng đô ở Hoa Lư. Sau khi ông mất, nhân dân đã lập đền thờ ông ở phường Tây Hoa Lư, xã Đại Hoàng và nhiều nơi khác trên cả nước.



Hình 1. Đền thờ vua Đinh Tiên Hoàng

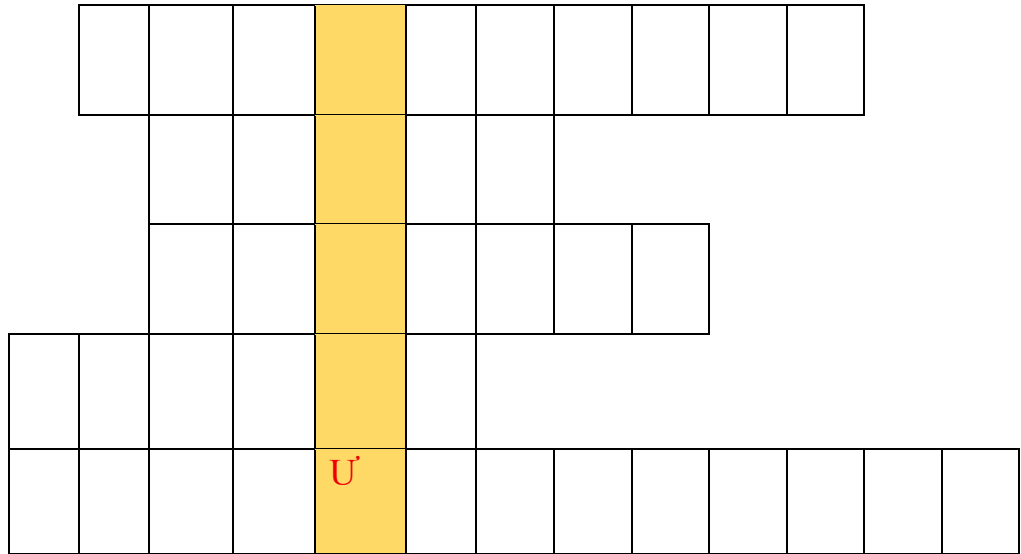
### b. Vua Lê Đại Hành

Lê Đại Hành (tên thật là Lê Hoàn) quê ở xã Xuân Lập, tỉnh Thanh Hóa. Ông là vị tướng giỏi dưới triều Đinh. Sau khi Đinh Tiên Hoàng qua đời, ông đã tổ chức và lãnh đạo cuộc kháng chiến chống quân Tống xâm lược. Khi lên ngôi vua, ông lập nên nhà Tiền Lê và tiếp tục đóng đô ở Hoa Lư. Sau khi mất, nhân dân lập đền thờ ông tại phường Tây Hoa Lư và nhiều nơi khác trên cả nước.



Hình 2. Đền thờ vua Lê Đại Hành

**1. Tham gia trò chơi: Giải ô chữ.**



Hàng ngang số 1. Đây là tên thật của vua Đinh Tiên Hoàng.

Hàng ngang số 2. Đây là tên thật của vua Lê Đại Hành.

Hàng ngang số 3. Đây là tên một tỉnh - quê hương của vua Lê Đại Hành.

Hàng ngang số 4. Đây là triều đại do vua Lê Đại Hành lập nên.

- Chia sẻ hiểu biết về từ ngữ ở ô chữ hàng dọc màu vàng.

**2. Lựa chọn và giới thiệu về một vị vua đóng đô ở Ninh Bình.**

**Gợi ý:**

- Tên vị vua? Vị vua thuộc triều đại nào?
- Quê quán của vị vua đó?
- Nêu đóng góp của vị vua đó với quê hương, đất nước.

**1. Chia sẻ với bạn việc nên làm để thể hiện lòng biết ơn với các vị vua.**



**2. Kể tên một số địa điểm (đường phố, trường học,...) được đặt theo tên các vị vua đóng đô ở Ninh Bình.**



*Hình 1. Trường tiểu học Đinh Tiên Hoàng*



*Hình 2. Đường Lê Hoàn*

### CHỦ ĐỀ 3. DI TÍCH LỊCH SỬ - VĂN HÓA NINH BÌNH

#### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Quan sát một số hình ảnh về di tích lịch sử - văn hóa ở Ninh Bình và chia sẻ những thông tin liên quan mà em biết.



*Hình 1. Đình Vị Hạ*



*Hình 2. Nhà thờ đá Phát Diệm*



*Hình 3. Đền Trần*



## KHÁM PHÁ

### 1. Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu:

- Kể tên một số di tích lịch sử - văn hóa tiêu biểu của tỉnh Ninh Bình.
- Lựa chọn và giới thiệu một di tích lịch sử - văn hóa của tỉnh Ninh Bình.

Ninh Bình là vùng đất giàu giá trị văn hóa - lịch sử với hệ thống di tích đa dạng, tiêu biểu như: Phủ Dầy, chùa Cổ Lễ, quần thể đền Trần, đình Lão Cầu, chùa Bà Đanh, đền Trần Thương, chùa Long Đọi Sơn, chùa Nhất Trụ, đền Thánh Nguyễn, đền Thái Vi, ... Các di tích không chỉ gắn với danh nhân mà còn với các sự kiện cách mạng, như nhà lưu niệm Tổng Bí thư Trường Chinh, nhà số 7 phố Bến Ngự hay khu di tích Hàng Thao, phòng tuyến Tam Điệp - Biện Sơn, khu căn cứ cách mạng Quỳnh Lưu,...

### CHÙA LONG ĐỌI SƠN

Chùa Long Đọi Sơn nằm trên đỉnh núi Long Đọi, phường Tiên Sơn. Chùa do vua Lý Thánh Tông và Vương phi Ý Lan chủ trì xây dựng. Sau đó, vua Lý Nhân Tông cho xây tháp Sùng Thiện Diên Linh, nay còn lại bia Sùng Thiện Diên Linh - một trong những bảo vật Quốc gia của Việt Nam.



Hình 1. Chùa Long Đọi Sơn



Hình 2. Bia Sùng Thiện Diên Linh

## ĐỀN TRẦN

Đền Trần nằm ở thôn Tức Mặc, phường Nam Định, là nơi thờ vua Trần và các quan lại có công phò tá nhà Trần. Đền Trần gồm ba công trình kiến trúc chính là đền Thiên Trường (đền Thượng), đền Cố Trạch (đền Hạ) và đền Trùng Hoa. Đền Trần được xếp hạng di tích lịch sử và kiến trúc nghệ thuật Quốc gia đặc biệt năm 2012.



*Hình 3. Đền Trần nhìn từ trên cao*

## QUẦN THỂ NHÀ THỜ PHÁT DIỆM

Quần thể nhà thờ Phát Diệm ở xã Phát Diệm. Quần thể nhà thờ do linh mục Phê-rô Trần Lục tổ chức xây dựng. Quần thể nhà thờ Phát Diệm bao gồm 1 nhà thờ lớn và 5 nhà thờ nhỏ. Dù chịu nhiều tác động từ thiên tai, chiến tranh nhưng công trình vẫn vững chãi và gìn giữ được nguyên trạng cho đến ngày nay. Quần thể kiến trúc nhà thờ Phát Diệm đã được xếp hạng di tích lịch sử - văn hoá cấp Quốc gia vào năm 1988.



*Hình 4. Quần thể nhà thờ Phát Diệm*

## 2. Quan sát tranh và thực hiện yêu cầu:

- Mô tả hành động của các bạn nhỏ trong tranh.
- Thảo luận với bạn về những việc nên làm để góp phần bảo tồn và phát huy giá trị của di tích lịch sử - văn hoá quê hương em.



Hình 1



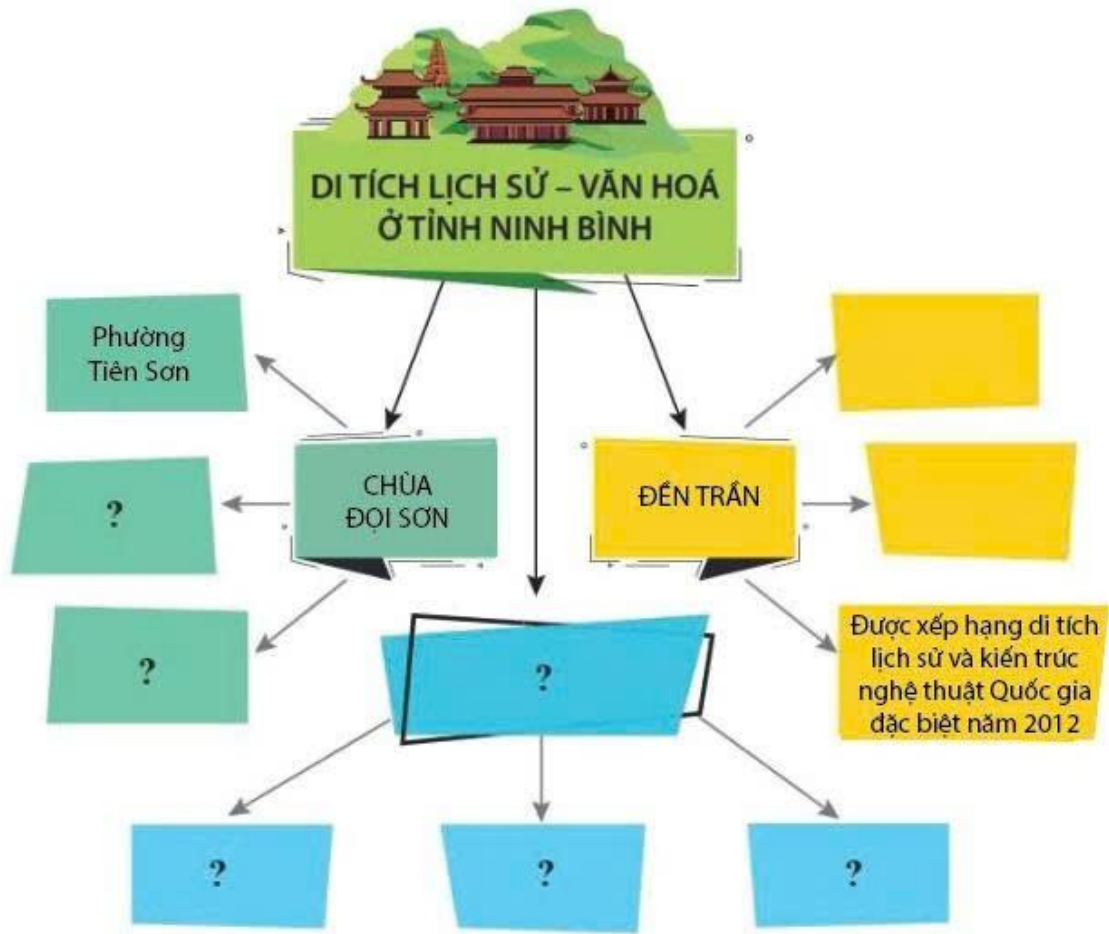
Hình 2



Hình 3

## LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH

1. Vẽ sơ đồ tư duy thể hiện thông tin tiêu biểu về một số di tích lịch sử - văn hoá ở Ninh Bình em đã học (theo mẫu).



2. Giới thiệu một di tích lịch sử - văn hoá ở tỉnh Ninh Bình mà em ấn tượng nhất.

Gợi ý:

- Tên di tích lịch sử - văn hoá;
- Địa điểm di tích lịch sử - văn hoá;
- Thông tin, sự kiện lịch sử liên quan đến di tích lịch sử - văn hoá;
- Vai trò/ ý nghĩa của di tích lịch sử - văn hoá.



## VẬN DỤNG, MỞ RỘNG

### 1. Lập kế hoạch tham quan một di tích lịch sử - văn hóa ở địa phương em.



Hình 1. Đền Thái Vi



Hình 2. Chùa Bà Đanh (phường Kim Bảng)

#### Gợi ý

- Tên di tích lịch sử – văn hoá;
- Địa điểm có di tích lịch sử – văn hoá;
- Thời gian đi tham quan;
- Những người cùng đi tham quan;
- Những đồ dùng cần chuẩn bị khi đi tham quan;
- Những việc cần chuẩn bị trước khi đi tham quan (xem bản đồ, tìm hiểu về những quy định tại khu di tích lịch sử – văn hoá,...);
- Những việc cần làm khi đi tham quan (tìm hiểu cảnh quan, thông tin, hiện vật có ở khu di tích; tham gia các hoạt động góp phần giữ gìn và bảo tồn giá trị khu di tích,...).

### 2. Thiết kế một sản phẩm giới thiệu về một di tích lịch sử – văn hoá của tỉnh Ninh Bình.

## CHỦ ĐỀ 4. LỄ HỘI HOA LƯ

### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Cho biết lễ hội nào được nhắc đến qua câu ca dao dưới đây:

Ai là con cháu Rồng Tiên  
Tháng ba mở hội Trường Yên\* thì về.



Hình 1. Lễ Thượng Long trong lễ hội Hoa Lư



Hình 2. Lễ tế trong lễ hội Hoa Lư

\* Trường Yên: Trường Yên nay thuộc phường Tây Hoa Lư.



## 1. Đọc đoạn thông tin sau và cho biết:

- Lễ hội Hoa Lư được tổ chức vào thời gian nào?
- Lễ hội Hoa Lư diễn ra ở đâu?
- Lễ hội Hoa Lư có những tên gọi nào khác?
- Lễ hội Hoa Lư được tổ chức để tưởng nhớ vị anh hùng nào?



*Hình 1. Lễ hội Hoa Lư*

Lễ hội Hoa Lư còn có tên là lễ hội Trường Yên, lễ hội Cờ lau. Lễ hội diễn ra từ ngày mùng 9 đến ngày 11 tháng 3 âm lịch hằng năm tại phường Tây Hoa Lư nhằm tưởng nhớ vua Đinh Tiên Hoàng, vua Lê Đại Hành và các vị anh hùng dân tộc khác.

## 2. Quan sát hình ảnh và đọc đoạn thông tin, em hãy:

### a) Kể tên một số hoạt động chính trong lễ hội Hoa Lư

#### Lễ rước nước

Lễ rước nước bắt đầu từ đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng đến sông Hoàng Long. Nước được lấy vào bình và rước về đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng.



Hình 1. Lễ rước nước



Hình 2. Lễ tế cổ truyền

#### Lễ tế cổ truyền

Lễ tế cổ truyền được tổ chức để tưởng nhớ công lao của Vua Đinh Tiên Hoàng.



Hình 3. Diễn tích Cờ lau tập trận

#### Diễn tích Cờ lau tập trận

Cờ lau tập trận là tiết mục mô tả cảnh Vua Đinh Tiên Hoàng khi còn nhỏ cùng các bạn chẵn trâu và dùng cờ lau chơi trò trận giả.

**b. Kể tên những hoạt động khác trong lễ hội Hoa Lư.**



*Hình 4. Thi cờ người*



*Hình 5. Thi bày mâm ngũ quả tiến vua*



*Hình 6. Thi đấu vật*



*Hình 7. Thi chèo thuyền khéo*

**c) Kể về một hoạt động chính trong lễ hội Hoa Lư.**

3. Quan sát tranh và cho biết những việc nên làm khi tham dự lễ hội.



Hình 1



Hình 2

- Kể thêm những việc nên làm khi tham dự lễ hội.

 **LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH**

1. Phân biệt những hình ảnh ở mục 2 phần Khám phá thể hiện phần lễ, phần hội trong lễ hội Hoa Lư theo mẫu sau:

Phần lễ	Phần hội
?	?

## 2. Làm an-bum ảnh để giới thiệu về lễ hội Hoa Lư.

*Chuẩn bị:*

- Tranh, ảnh về vua Đinh Tiên Hoàng và lễ hội Hoa Lư.
- Giấy A4, bút chì, bút màu.

*Cách thực hiện:*



Bước 1: Dán các bức ảnh, tranh vẽ vào từng trang A4



Bước 2: Viết chú thích cho từng bức ảnh, tranh vẽ



Bước 3: Làm trang bìa của an-bum

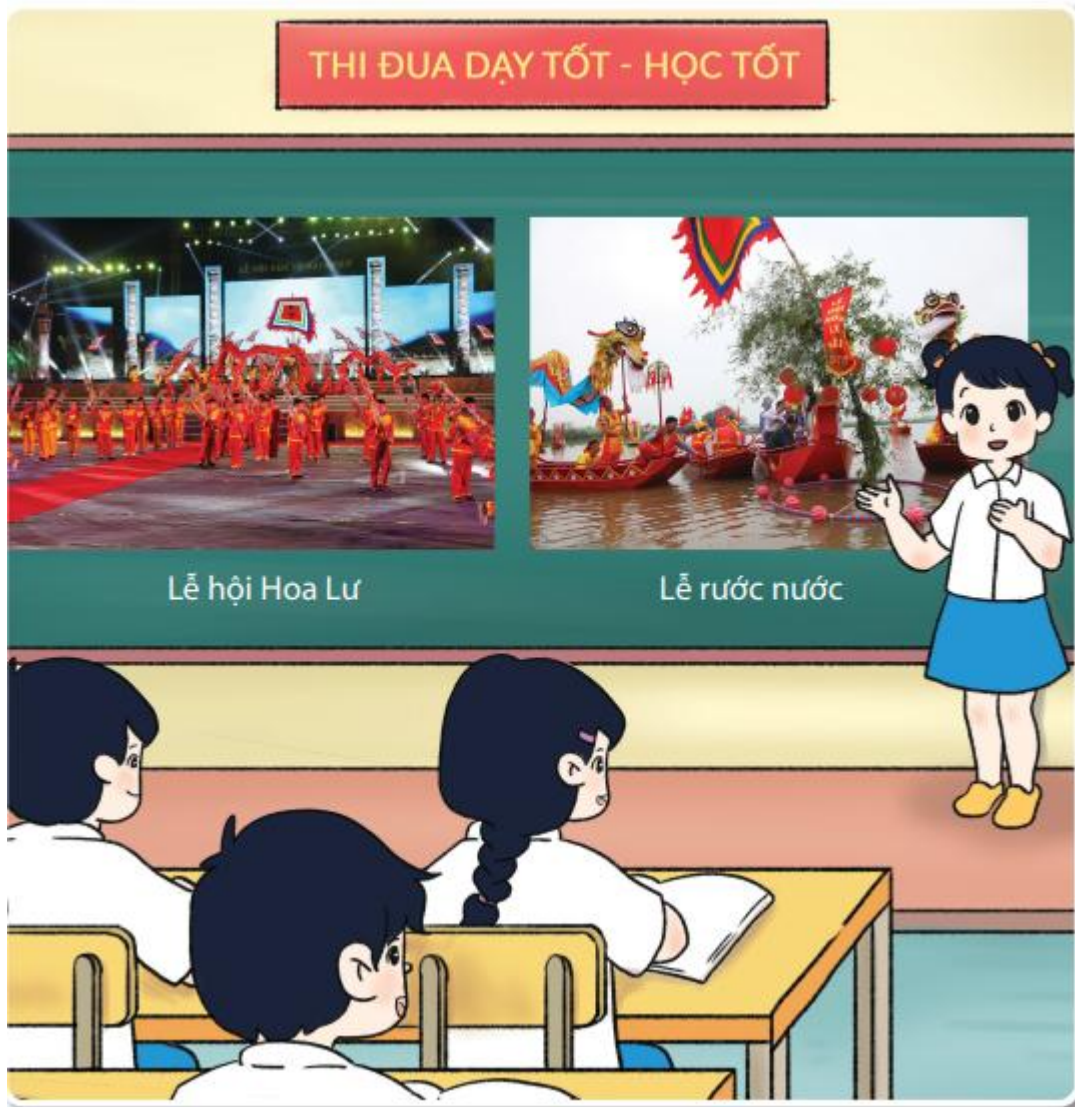


Bước 4: Nhờ người thân hoặc thầy cô đóng thành an-bum hoàn chỉnh



## VẬN DỤNG, MỞ RỘNG

1. Đóng vai là hướng dẫn viên du lịch và giới thiệu về lễ hội Hoa Lư.



2. Thảo luận về những việc nên làm và không nên làm khi tham gia lễ hội.

## CHỦ ĐỀ 5. NGHỆ THUẬT TRUYỀN THỐNG Ở NINH BÌNH

### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Quan sát và nói tên loại hình nghệ thuật trong các hình ảnh dưới đây:



*Hình 1. Hát chèo*



*Hình 2. Hát trống quân*



*Hình 3. Hát văn*



## KHÁM PHÁ

### 1. Quan sát ảnh và kể tên một số loại hình nghệ thuật truyền thống ở Ninh Bình.

Chèo



Hình 1. Biểu diễn làn điệu chèo Mời trâu

Chèo là loại hình nghệ thuật kết hợp giữa hát múa và nhạc kịch. Chèo sử dụng các loại nhạc cụ chính là: đàn nguyệt, đàn nhị, đàn bầu và trống. Ở Ninh Bình, Chèo có ở các xã, phường: Thanh Liêm, Lý Nhân, Kim Bảng, Tiên Sơn, ...



Đàn nguyệt



Đàn nhị



Đàn bầu



Trống

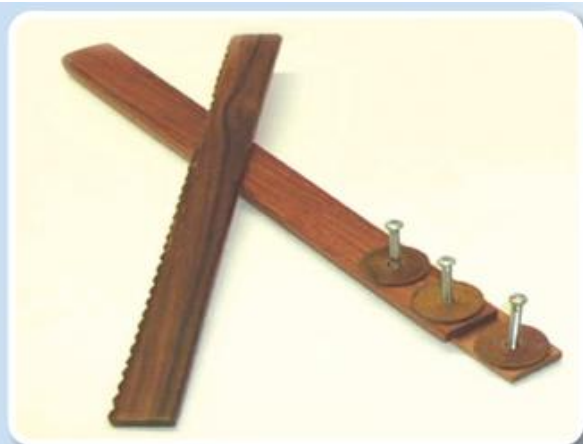
Hình 2. Một số nhạc cụ chính sử dụng trong chèo

## Hát xẩm

Hát xẩm là một loại hình dân ca. Hát xẩm sử dụng nhạc cụ chính là đàn nhị và sênh tiền (phách).



Hình 3. Nghệ nhân hát xẩm Hà Thị Cầu



Hình 4. Sênh tiền

## Múa hát Lải Lèn

Múa hát Lải Lèn ở làng Nội Chuối, xã Bắc Lý. Múa hát Lải Lèn được tổ chức khi làng mở hội tôn vinh Thành hoàng Triệu Việt Vương. Đội hình múa hát là 12 cô gái và 8 chàng trai đóng vai hầu vua đứng hai bên.



Hình 5. Múa hát Lải Lèn

## Hát Châu văn

Hát văn, còn gọi là châu văn hay hát hầu đồng. Người hát được gọi là cung văn, thường là các nghệ nhân lớn tuổi. Hát văn sử dụng các loại nhạc cụ như: đàn nguyệt, trống ban (trống con), phách, cảnh, thanh la và một số các nhạc cụ khác.



Hình 6. Tiết mục biểu diễn hát văn

## Múa rối nước

Múa rối nước được biểu diễn trên sân khấu nước. Con rối được làm bằng gỗ. Nghệ nhân rối nước đứng trong buồng trò điều khiển con rối bằng cây sào hoặc giạt dây.



Hình 7. Múa rối nước

## 2. Lựa chọn và mô tả một loại hình nghệ thuật truyền thống ở Ninh Bình.

Gợi ý:

- Tên loại hình nghệ thuật truyền thống;
- Trang phục biểu diễn;
- Nhạc cụ sử dụng;
- Cách biểu diễn.

### LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH

Giới thiệu một loại hình nghệ thuật truyền thống ở Ninh Bình.



### VẬN DỤNG, MỞ RỘNG

Sưu tầm và triển lãm tranh, ảnh về các loại hình nghệ thuật truyền thống ở Ninh Bình.



## CHỦ ĐỀ 6. BẢO TỒN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ Ở NINH BÌNH



### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

#### 1. Cùng nghe và hát bài *Điều ước cho gấu*.



#### 2. Bài hát gợi cho em suy nghĩ gì về việc bảo vệ động vật hoang dã?



### KHÁM PHÁ

#### 1. Đọc thông tin và quan sát hình ảnh, kể tên một số động vật hoang dã ở Ninh Bình và nơi sinh sống của chúng.

Ninh Bình không chỉ được biết đến với những di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh nổi tiếng mà còn là nơi có đa dạng sinh học cao. Ở tỉnh Ninh Bình có nhiều địa điểm là nơi sinh sống của các loài động vật hoang dã như: Vườn quốc gia Cúc Phương (xã Cúc Phương), Vườn quốc gia Xuân Thủy (xã Giao Thiện), vườn chim Thung Nham (phường Nam Hoa Lư), khu sinh cảnh Bãi Ngang - Cồn Nổi (xã Kim Đông), khu bảo tồn thiên nhiên đất ngập nước Vân Long (xã Gia Vân), quần thể danh thắng Tràng An.



*Hình 1. Sếu đầu đỏ ở khu sinh cảnh Bãi Ngang - Cồn Nổi*



*Hình 2. Cò ở vườn chim Thung Nham*



*Hình 3. Rùa đá ở Vườn quốc gia Cúc Phương*



*Hình 4. Vọc quần đùi trắng ở khu bảo tồn thiên nhiên đất ngập nước Vân Long*



*Hình 5. Bướm ở Vườn quốc gia Cúc Phương*



*Hình 6. Cò ở Vườn quốc gia Xuân Thủy*



Hình 7. Cò thìa mặt đen ở Vườn Quốc gia Xuân Thủy

### Em có biết?

1. Vườn quốc gia Cúc Phương là nơi sinh sống của nhiều loài động vật quý hiếm và có nguy cơ tuyệt chủng cao. Chỉ tính riêng các loài động vật có xương sống, Cúc Phương có tới 659 loài. Về động vật không xương sống, ghi nhận được 1899 loài và dạng loài.

2. Vườn chim Thung Nham có hơn 40 loài chim quý hiếm, trong đó có những loài quý hiếm được ghi trong sách đỏ Việt Nam như: hăng hạc và phượng hoàng.

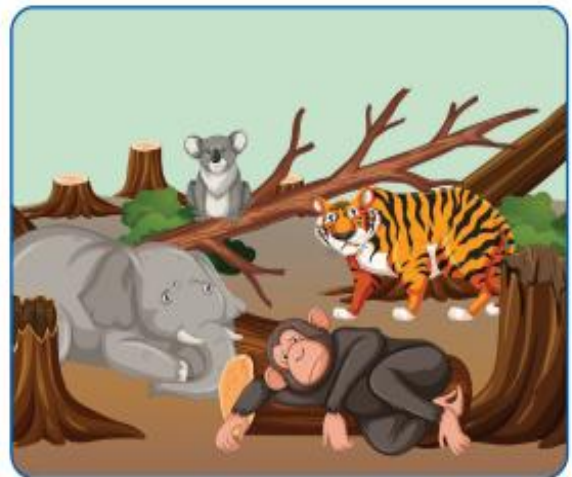
3. Khu sinh cảnh Bãi Ngang - Cồn Nổi được công nhận là Khu dự trữ sinh quyển thế giới vào năm 2004. Đây là nơi cư trú của 200 loài chim, trong đó có hơn 50 loài chim nước. Đặc biệt, đây còn là nơi sinh sống của loài sếu đầu đỏ - động vật có tên trong sách đỏ thế giới.

4. Vườn quốc gia Xuân Thủy tiêu biểu cho hệ sinh thái đất ngập nước khu vực cửa sông ven biển Việt Nam. Vườn quốc gia Xuân Thủy được coi là một “ga chim quốc tế” lớn nhất khu vực phía Bắc với nhiều loài quý hiếm bị đe dọa toàn cầu như: Rẽ mỏ thìa, Cò thìa, Vịt đầu đen, Choắt lớn mỏ vàng, Mòng bẽ mỏ ngắn....

2. Quan sát các tranh dưới đây, nêu một số việc làm ảnh hưởng đến đời sống động vật hoang dã.



Hình 1



Hình 2



Hình 3



Hình 4

- Kể thêm một số nguy cơ ảnh hưởng đến đời sống động vật hoang dã mà em biết.

**3. Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và nêu một số hoạt động bảo tồn động vật hoang dã ở tỉnh Ninh Bình.**

**BẢO TỒN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ  
TẠI VƯỜN QUỐC GIA CÚC PHƯƠNG**

Công tác bảo tồn động, thực vật tại Vườn quốc gia Cúc Phương đạt được nhiều thành tựu và được quốc tế ghi nhận là khu vực bảo tồn động vật hoang dã lớn nhất Đông Nam Á. Ở đây đã thành lập *Trung tâm cứu hộ, bảo tồn và phát triển sinh vật, Trung tâm cứu hộ linh trưởng, Trung tâm bảo tồn rùa, Cơ sở bảo tồn gấu, ...*

Bên cạnh đó, công tác giáo dục bảo vệ môi trường cũng được chú trọng. Vườn quốc gia Cúc Phương đã tổ chức chương trình nâng cao nhận thức bảo tồn động vật hoang dã cho học sinh các trường thuộc các xã vùng đệm, tuyên truyền người dân bảo vệ rừng. Tại đây đã thành lập *Trung tâm giáo dục môi trường, phát triển du lịch* với nhiều sản phẩm du lịch độc đáo được khai thác để du khách tham gia trải nghiệm và đồng hành cùng lực lượng chức năng tái thả động vật hoang dã sau cứu hộ trở về với thiên nhiên.



Hình 1. Trạm cứu hộ linh trưởng



Hình 2. Cứu hộ và chăm sóc động vật hoang dã



*Hình 3. Thả các động vật hoang dã về rừng*



*Hình 4. Hoạt động giáo dục, tuyên truyền tại Vườn quốc gia Cúc Phương*

### **Em có biết?**

*Trong 10 năm qua, Vườn quốc gia Cúc Phương đã cứu hộ, bảo tồn trên 2 600 cá thể động vật hoang dã thuộc 75 loài, trong đó, có rất nhiều loài động vật quý hiếm có nguy cơ bị tuyệt chủng, góp phần bảo tồn đa dạng sinh học và bảo vệ môi trường.*

## CƠ SỞ BẢO TỒN GẤU NINH BÌNH

Cơ sở bảo tồn gấu Ninh Bình nằm trong phân khu cây xanh sinh thái của công viên động vật hoang dã Quốc gia tại tỉnh Ninh Bình (xã Phú Long). Đây là nơi tiếp nhận và chăm sóc cho những cá thể gấu được cứu hộ hoặc được tự nguyện chuyển giao. Cơ sở đã cứu hộ những chú gấu đầu tiên vào tháng 11 năm 2017 và hiện có hàng chục cá thể gấu đen châu Á đang được chăm sóc ở cơ sở bảo tồn gấu Ninh Bình.



*Hình 5. Nhân viên cứu hộ và chữa bệnh cho gấu*



*Hình 6. Học sinh các trường nghe giới thiệu về cách bảo vệ loài gấu*

## LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH

### 1. Tham gia trò chơi: *Tìm nhà.*

- Em hãy sắp xếp các hình ảnh động vật phù hợp với nơi cư trú của chúng.



### 2. Nêu ý nghĩa của một số việc làm bảo vệ động vật hoang dã theo gợi ý sau:

Việc làm	Ý nghĩa
- Thành lập khu bảo tồn thiên nhiên, vườn quốc gia.	- Tạo nơi cư trú, sinh sống cho động vật hoang dã.
-	-

**1. Thảo luận về một số biện pháp để bảo vệ động vật hoang dã ở Ninh Bình.**



**2. Vẽ một bức tranh để tuyên truyền mọi người bảo vệ động vật hoang dã.**



## CHỦ ĐỀ 7. CHIA SẺ YÊU THƯƠNG, VIỆC THIỆN NGUYỆN

### KHỞI ĐỘNG, KẾT NỐI

Nghe và cùng hát bài *Bầu và bí* (nhạc và lời: Phạm Tuyên)





## KHÁM PHÁ

### 1. Quan sát và nêu tên việc làm của các bạn nhỏ trong mỗi hình ảnh sau:



Hình 1. Học sinh trường tiểu học Nhân Hậu làm các món quà tặng bạn vùng khó khăn



Hình 2. Cùng bạn đến lớp (trường Tiểu học Nhân Hậu)



Hình 3. Học sinh trường Tiểu học Phú Phúc nuôi lợn đất để ủng hộ các bạn vùng bị thiên tai, bão lũ

2. Nói việc em nên làm trong những tình huống sau:



Hình 1

VIỆC LÀM CỦA EM

Em sẽ gửi tặng các bạn sách.



Hình 2

Em sẽ...



Hình 3

Em sẽ...

 **LUYỆN TẬP, THỰC HÀNH**

1. Gọi tên các hoạt động trong mỗi hình ảnh bên dưới:



Hình 1



Hình 2



Hình 3



Hình 4

2. Nêu những việc em đã làm để giúp đỡ các bạn gặp khó khăn trong học tập và cuộc sống theo mẫu gợi ý dưới đây:

Khó khăn của bạn	Việc em đã làm
Bạn không có bút màu để vẽ.	Em cho bạn mượn bút.
.....	.....



### VẬN DỤNG, MỞ RỘNG

1. Vẽ tranh hoặc sưu tầm tranh ảnh về chủ đề: *Chia sẻ yêu thương.*



2. Chia sẻ với các bạn và người thân về ý nghĩa của bức tranh/ ảnh em đã vẽ hoặc sưu tầm

Gợi ý:

- Bức tranh/ ảnh thể hiện điều gì?
- Cảm xúc của em về bức tranh/ ảnh.

## **GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ**

## TƯ LIỆU ẢNH